

Pappa-Spökets problem med att Laban inte vill spöka (I. & L. Sandberg)

Skapare av processdramaförloppet: Eva Hallgren (2020, 2021) – ett exempel på ett friare närmande till en bok.

Lärområden, tematik/ämne: vara rädd, rädsla, att få vara rädd, hantera rädsla, normer m.m.

Drama: använda föreställningsförmåga, skapa gemensamt narrativ, kollektivt rolltagande, möta lärare-i-roll m.m.

Socialt: samspel, ta ansvar tillsammans, få chans att agera med mer makt m.m.

Steg	Syfte	Dramakonvention	Fokus/Ram	Material
Börja med att samlas i ring. Berätta vad som ska ske och vad du förväntar dig av deltagarna.				Tom golvyta är utgångspunkt. Sitt gärna på kuddar i ring eller stolar när ni inte är i rörelse.
Röra sig med schalar till musik – sväva omkring! Känn in musiken! Prova olika tyger Vad händer om du lägger dem över huvudet och rör dig? Prova Reflektion: Hur upplevde du att sväva omkring? Skillnad beroende på vilket tyg? Vad fick det dig att associera till när du hade tyget över huvudet. Nappa om någon säger spöken – gör de inte det så introducera det själv.	Få igång kroppen Skapa fokus Närma sig tematiken	Musik och rörelse	Som sig själv	Nedsläckt rum Schalar, tyger Musik: t.ex. Nox Arcana – <i>Crystal forest</i> , <i>Necronomicon</i> (en lite ljusare spöklik musik och en mörkare)
Prova att bus-skrämma varandra. -> Spökkull • Livrädd och förstenad när spöket tar dig • Befriad när någon tar dig på axeln och säger: "Ingen fara! Det var bara på skoj!"	Använda kroppen för att gestalta en känsla. Tematiken aktualiseras. Kroppsbehärskning Se + stötta varandra (empatiträning)	Spökkull		
Fått brev! Samlas i ring och visa att det kommit ett brev. Till Barnexperterna Det är Spindelväv på kuvertet! Vem kan det vara ifrån?? Till vilka är brevet skrivet? Vilka är Barnexperterna? Vad är en expert? Fundera lite runt frågorna. Jag tror det är ni barn som är barnexperter. Ni är barn så alltså måste ni ju vara experter på barn = barnexperter	Väck nyfikenhet Ge utrymme för barnens tankar. Finns inga rätt svar. Öppna upp för barnens kollektiva rolltagande. Erbjud dem att kliva in i roll som expert -> större agens	Brev -> introducera Kollektiv roll – var och en bidrar med det en vill – olika grad av rolltagande	Ledaren använder låg status och en undrande attityd.	Stort kuvert med "spöklik" text på. Till Barnexperterna

<p>Här finns utrymme för att varje barn får fundera på vad hen är för sorts barn-expert + byta namn till ett expert-namn.</p> <p>Det går att hoppa över men tilltala barnen då med epitetet Barnexpert när du vänder dig till hen. Barnet Eva blir då Barnexpert Eva</p>	<p>Stötta + tydliggöra rolltagandet och klivet in i fiktionen.</p>	<p>Precisera roll-tagandet</p>		<p>Tejp + penna att skriva expert-området + namn</p>
<p>Brevet öppnas och läses högt: <i>Kära ni som vet allt! Jag bor i slottet Go-morrnonsols källare och jag har fått ett barn som heter Laban. Han är också ett spöke såklart! Det finaste lilla spöke som finns. Jag har ett problem. Laban verkar inte vara så mycket för att skrämmas. Han vill bara hjälpa till med alla sysslor hemma i källaren. Kan ni hjälpa mig? Jag kommer gärna och träffar er för att få råd. Vänligen Pappa-spöket</i></p> <p>Vad ska vi göra? Ska vi svara Pappa-spöket? Ska vi be honom komma hit? Vågar vi det? Hur når vi honom?</p> <p>Jag går väl och postar brevet. Ni kan vänta här om Pappa-Spöket dyker upp.</p>	<p>Processdramats bärande dilemma introduceras.</p> <p>Nu är barnen experter! Förhåll dig till det som ledare!</p> <p>Det är barnen som har mandat att svara på brevet. Ledaren ställer frågor från en lågstatusposition.</p> <p>Förstärk barnens roller genom expertnamnet.</p> <p>Ge barnen agens. Låta barnen vara de som tar beslut och hur det ska gå till</p> <p>Ge ledaren en chans att lämna rummet för att kunna bli Pappa-Spöket. (Med yngre barn är det vara bra att visa 'pappa-attributen' och berätta att när du kommer tillbaka kommer du att vara Pappa-Spöket.)</p>	<p>Brev med problem</p> <p>Barnen-i-roll som Barnexperter</p> <p>Ledaren fortfarande som sig själv.</p>	<p>Barnen i roll som experter – erfarenhet av att – vara barn – vara rädda – vilja andra saker än en vuxen.</p> <p>Som experter beredda att ta tag i ett problem!</p> <p>Ledaren som sig själv men en lågstatusposition.</p>	<p>Brevet från Pappa-Spöket + nytt kuvert + papper för att svara</p>
<p>Pappa-Spöket kommer på besök. ”Så oerhört vänligt att ta emot mig så snabbt. Jag har ett problem som ni förstått. Mitt lilla spökbarn kan inte skrämmas. Vad ska jag göra? Vet ni vad mitt lilla spökbarn gör hela nätterna? Leker och hjälper till. Vad gör ni när ni inte sover? Vad gör barnexperter egentligen?”</p>	<p>Öppna för ett resonemang om en alltid måste göra det som förväntas av en.</p>	<p>Lärare-i-roll (L-i-R) som Pappa-Spöket – högstatus, hövligt ödmjuk</p>		<p>Spöklakan med ögonhålur, mustasch målade på tejp + hatt</p> <p>Något att göra spökljud innan – t.ex. en kedja att rassla med</p>
<p>Barnexperterna berättar vad de gör. Pappan fattar inte alls. Kan de visa? Pappan provar några saker.</p>	<p>Statussänkningen ger än mer agens/handlingsutrymme för barnen.</p> <p>Att försöka få Pappa-Spöket att förstå är en utmaning som kan engagera.</p>	<p>LiR som Pappa-Spöket – sänker sin status än mer</p>	<p>Barnen fortfarande i roll som experter och bemöts som det.</p>	

<p>Spökpappan tycker inte det där är läskiga, farliga grejer.</p> <p>Kanske får han förslag. Provar dem med. Blir jättenöjd!! De kan ju skrämmas! Då kan de ju lära Laban att Skrämmas!!</p>	<p>Skapar en ny form av spänning och engagemang.</p>	<p>LiR som Pappa-Spöket – höjer sin status lite för att utmana experterna lite</p>	<p>Barnen fortfarande i roll som experter och bemöts som det.</p>	
<p>Skulle Barnexperterna kunna komma hem till Slottet Go-morron-sol och följa med ner i källaren? Vågar de det?</p> <p>Pappa-Spöket tar avsked och säger att han måste förbereda Laban på besök. Laban blir ju så rädd. "Glöm inte att packa för en vandring ner i källaren. Det är kallt och mörkt!"</p>	<p>Den gemensamma berättelsen får ännu ett lager och kan fördjupas ytterligare.</p>	<p>LiR som Pappa-Spöket – ställer frågan och går sedan ur roll.</p>	<p>Barnen fortfarande i roll som experter och bemöts som det.</p>	
<p>Ledaren går ur roll och kommer tillbaka som sig själv.</p> <p>Frågar barnen vad som hänt och frågar vad de ska packa då? Vad behövs.</p> <p>Tar fram en "osynlig väska och ber barnen att också packa sina väskor.</p>	<p>Rekapitulera vad som hänt för att tydliggöra så att alla känner sig delaktiga i skapandet av narrativet.</p> <p>Använda föreställningsförmågan.</p>	<p>Reflektion – ledaren ur roll men barnen kan vara kvar som experter</p> <p>Mimar handlingarna av att packa en väska med det som barnen säger behövs.</p>		
<p>Smyga iväg under borden, bakom gardiner o.s.v.</p> <p>Vem vågar gå först? Den får den här lampan. (En riktig ficklampa lämnas över.)</p>				Ficklampa
<p>Smyga iväg under borden, bakom gardiner, o.s.v.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • få röra sig över på olika annorlunda sätt i rummet/på förskolan • en i taget får leda – turas om att ta ansvar för gruppen 	<p>Rörelse + följa varandra</p>	<p>Som experter på uppdrag</p>	
<p>Träffa Laban som sitter skrämmd bakom dörren. Hörde att någon gick i trappan.</p>	<p>Barnen får chans att hjälpa Laban att komma med förslag på hur Laban kan lösa situationen.</p>	<p>Heta stolen LiR som Spöket Laban – låg status -> barnexperterna får högre status</p>	<p>Som experter på uppdrag</p>	<p>Spöklakan med ögonhålor – om mustasch målats på tejp så dras den bara bort och Labans lilla mun blir synlig. Gör det enkelt!</p>
<p>Vad erbjuder barnen? Följ deras impulser om utrymme finns.</p>				

Ta sig tillbaka till förskolan samma väg som de kom. Någon som inte vågade leda som vill nu?	Erbjuda fler att få ta ledning över gruppen.	Följa John		
Sammanfatta vad ni varit med om t.ex. genom en messagesaga.	Sammanfatta det de gjort tillsammans. Förstärker minne och språk genom upprepning.	Messagesaga		